

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZEPIRODALMI, TÁRADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNP.

Szerkesztőség: Apaffy-utca 16. szám.	Felelős szerkesztő: Dr. ROSKA MIKLÓS.	Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete hová a hirdetési díjak küldendők.
Előfizetési ára Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill	Kiadó: PAPP GYÖRGY.	Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyílttér sora 50 fillér.

Modern társadalom.

Aki társadalmi életünket, az egymással érintkező emberek módorát, azt a hangnemet, melyet társaságban, az asztalnál, színházban, hangverseny teremben s báli éjszakákon jelenben használni szokás, élénkebben megfigyelte és megfigyeli, az egy különös és alapjában véve sajnálatos tünet tanuja lesz, mely nemcsak moralitás szempontjából, de a jónevelés alapvető törvényei szempontjából is a legerősebb bírálatra szorul.

A társas érintkezés modern formái nem felelnek meg azoknak a követelményeknek, melyeket a jó erkölcs, a kultúra előrehaladása előir, hanem olyan irányzatokba csap át, mely már szélsőségénél fogva is, megróvásunkra érdemes.

A legtöbb ember, ki manapság a „jó társaságban“ forgolódik, azt hiszi, hogy a modernség jelzője alatt mindazt, mit a korcsmai hősök az ő sajátos mulatozásaikban meghonosítottak, mindaz, mit az útszéli kofaasszonyok szalonképessnek tartanak, bevihetik az általuk folytatott társalgásba, sőt legtöbbször nem átalják, a minden rossz kutforrásából, a fővárosból importált tolvajnyelv nem egy szakkifejezését is a beszélgetés, a rendes társalgás nyelvezetébe becsémpészni s ezzel nemcsak a magyar nyelv kárát okozni, hanem egyben az erkölcs legelemibb szabályait vérig megsérteni.

Mert legtöbbször ezen modern apostolok közül a szabadszájuságot összetévesztik a szabadelvűséggel s azt hiszik, ha egy-két ilyen elfajulását a társadalmi életnek, a jó társaság kénytelen-kelletlen befogadta, a szabadelvűség alapján meghonosíthatja a szabadszájuság köztársaságát.

Vajjon kinek figyelmét kerülte el már az az éktelen, a magyar nyelv idiómájától teljesen ide-

gen kifejezések használata, melyeket egyes arszlánok tekintélyök öregbitésére unosuntalan használnak ?!

Vajjon ki nem hallotta volna az „ilyen fiatal“, „ilyen öreg“ „simon“ stb. stb., ki tudná őket mind felsorolni, — kifejezéseket, melyek ma már oly annyira divatba jöttek, hogy nélkülök egy rendes társalgás el sem képzelhető. A tolvajnyelv egész szótára ma már minden előkelőbb ház szalonjának asztalán foglal helyett s ahol eleddig Jókai, Arany, Petőfi, Mikszáth zengzetes irodalmáról tárgyaltak, ott most a „Pesti Futár“ s a „Fidibusz“ szenzációit fejtegeti a közönség.

Vajjon ez a kultúra előrehaladása! Ebben kulminál az irodalmi élet fellendülése ?! A színházakban is azok a darabok aratják a nagy és osztatlan sikereket, melyekben olyan kérdések s olyan hangnemben feszegettelnek, melyek épen-séggel nem bírják el az olyan nyilvánosságot, mint a minőt a színpad erősen világított deszkái szolgáltatnak.

S ez képezi a modern társadalmat. Mindenütt a rideg kérlelhetetlen igazság. A gyermeket nevéen nevező puritanizmus, mely nem átalja megmérgezni azok lelkületét, akiknek tanulságosabb, egészségesebb levegőjű irodalommal s egyéb kulturális segedeszközökkel nemeslelkűséget, törekvő ambítiót, igyekvő munkaszeretett lehetett volna beléiktatni. Így azonban épen a modern társadalom mindent felvilágosító hatalmával a könnyelműség, a léhaság, az erkölcsstelenség öldöklő mikróbaút oltja beléjük s már kora serdülő időkben megmételjezi az ifjuság lelkületét.

Egyetlen szót sem vesztegetnénk erre a témára, ha azt látnók, hogy a többi, kulturában fejlettebb, előrehaladottabb államokban is hasonló

s ily nagyarányu romboló hatását szemlélnéltnők a modernség, szélső irányokba tévedő veszedelmes hatásának. De éppen ellenkezőleg, minél fejlettebb államot figyelünk meg, annál kevésbbé látjuk az erkölcsi mételty ily pazar kézzel való szétszórását, az ifju lelkületek megmérgezését.

Tehát nem ebben rejlik a modernség ereje, nem itt emelkedik csucspontjára a kultúra s nem ezek a nyomtatványok terjesztik a műveltséget, a jó modort, a társadalmi formák helyesebb kialakulását.

E fertőző mételty ellenszereképen csakis az egész társadalom egyöntetű, közös eljárása segíthet. Itt semminemű ügyész, sem kormányrendelet a baj csiráit ki nem ildözheti, az egész társadalom együttes erejére szorul e hibák megjavítása. Álljon össze minden jóízű és jóérzésű ember, egy közös ligába, mely kimondja, hogy többet sem azt a hangnemet, melyet társaséletünkben belevinni akarnak, a modernnek nem tűrik, sem nem engedik, hogy azok az irodalmi forumok, melyek a mételty szertehintésében közreműködnek, életben maradhassanak. Vonják meg tőlük, ugy az erkölcsi, mint különösen az anyagi támogatást. Ne menjenek az olyan előadásokhoz, melyekben az ilyen modern erkölcsök papjai prédikálnak s elolvassák, ne vegyék azokat a sajtótermékeket, melyek az erkölcsstelenség, az egyéni tisztességben való gázolásban látják egyetlen feladatukat, céljukat.

Ha az egész társadalom akar valamit, különösen olyan valamit, mely nemcsak az egyed, hanem az összesség érdekét szolgálja, akkor annak feltétlenül sikerülnie kell s akkor a jövőben egészen másképp fog kialakulni a modern társadalom, mint a minőnek most embriójában a figyelmes szemlélő előtt igérkezik.

TÁRCZA.

Október hatodikán . . .

Süvöltő szél, zord idő . . . a fák recsegve ropogva hajladoznak meg, vészfellegek tornyosulnak. — Miért-e pusztító idő? Miért-e rombolás?

Süvöltő szélben halálhörgés, siránkozás, jajveszékés! Mi ez, ítélet napja jött-e meg?

Süvöltő szélben lelánczolva, meggyalázva visznek ki tizenhárom hazafit szuronyos puskák közt golyó elé, bitófára.

Ítélet napja van ma! Minden oly borzalmas, minden oly ijesztő . . . Kilencz bitófa sorjába . . . rajta kilencz megdicsőült vértanu . . .

Most meg puskaropogást hallok . . . Lőnek . . . megismétlik még háromszor, vérben fekszik három hős vitéz . . . csak az egyik daczol még . . . még egy lövés . . . s a négy vértanu piros vére megszentelte a helyet . . .

Az osztrák katonák czélba lövöldöznek, tanulnak . . . játszanak a magyar hősök életével . . . czélpont a szív, a nemesen lángolóan érző magyar szív . . . Játszanak az osztrákok czélba lövöldözt magyar

fejekkel . . . babér koszoru illenék rájuk . . . nem, ők átlukasztják sziveiket egy ólomdarabbal . . .

* * *

Mily szörnyűt álmodtam . . . fejem zug, kábult vagyok . . . tizenháromat megölték . . . Emlékszem! Kilencz honvéd atilla a bitófa alatt . . .

Négy honvéd atilla a puska előtt . . . Igen, ma . . . október hatodika van . . .

Tizenhárom vértanunak életét oltották ki ma . . . tizenháromnak folyt vére zsoldos bérenczektől . . .

Megölték őket . . . Miért? Mert szerették hazájukat, mert imádták a magyar népet, s rajongtak a szabadságért? Ezért kellett nekik meghalni szörnyű, csufos halállal.

Bocsánat, eltévesztettem, — hiszen ők nagylelkűek voltak . . . megkegyelmeztek négynek . . . négyet érdemesnek tartanak arra, hogy golyóval végezzenek ki, nem kötéllel.

Oh ti nagylelkűek! ti kegyelmesek! A többi kilencz, az csak bitót érdemel . . . s bitófára huztak kilencz hőst, kilencz martýrt . . . a szabadságért!

S büszkén ment mind a tizenhárom . . . bátran, elszántan ki a Golgotára meghalni a hazáért, a szabadságért! S egy jajszó nélkül haltak meg mind a tizenhárman!

Igy halnak meg azok, kik a szabadságért küzdenek! . . .

Sorban vannak már kilenczen a bitófán . . . még hiányzik négy, a kiknek megkegyelmeztek . . . egy golyóra! Kegyetlen kegyelem!

Ők sincsenek már . . . ott fekszik mind a négy piros vérben areczal a földnek . . . talán azért, hogy utoljára csókolják meg azt a földet, melyet erősen, kimondhatatlanul szerettek!

Vége a játéknak . . . az osztrák katonák haza mennek dobszó mellett . . . s kint hagyták tizenhárom élettelennek testét . . . piros vérben, bitófán . . . s azt hitték, hogy mindennek vége lesz. Csalódtak! . . . nem fog a seb soha sem beheggedni, míg magyar lesz a világon.

* * *

Telik az idő, nap-nap után évek jönnek, évek mennek, de minden évben egyszer felsajog a seb! . . .

S most újra zug, újra süvölt a szél . . . megjelenik a tizenhárom megdicsőültnek szelleme . . . s újra felidézi az elmúlt időknek nehéz napjait . . .

Igen, ma ismét október hatodika van! S a seb újból fáj . . . újból sajog!

R. M.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,
hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Or-
Ara 1.20. Kapható minden gyógy-
vosok által ajánlva. — szertárban. — Készíti:
Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. —
3 dobozzal ingyen postai szállítás.

Valamit városunkról.

A fiatalokú elitáltak kerületi börtönét, — amint arról örömmel értesültünk — városunkban fogják felépíteni.

A kereskedelemügyi m. kir. minisztera kisajátítási eljárás megkezdését elrendelte és így nagyon valószínű, hogy a fiatalokú elitáltak kerületi börtönének építését még a jövő év tavaszán megkezdik.

Mindenesetre öröndetes esemény, hogy a kormány Gyulafehérvár sz. kir. város javára döntött, mert eddig ugyanis minden téren elég mellőzésnek volt kitéve. Míg a szomszédos városok nap-nap után fejlődtek és fejlődnek és a kulturális intézmények, nemkülömben az állami épületek gombamódra szaporodnak, addig nálunk az egy igazságügyi palotán kívül — ami szintén csak most épült fel, — más állami épületet és kulturális czélt szolgáló intézményt nem lehet látni.

Pedig egy városnak az adja meg nagyvárosias jellegét, ha a közcélt szolgáló intézmények, a tudományos intézetek, a kulturális és egészségügyi intézkedések minél nagyobb számmal dominálnak a város életében.

Nálunk — sajnos — ezen a téren még nagyon kevés fejlődés van, holt pontra jutottunk, mert egy lépéssel sem akarunk semmiféle téren sem tovább haladni.

Nemesak középületeink, de magánházaink se akarnak átalakulni, piacunk még mindig a legelemibb és legkezdetelegesebb építési stílust tünteti föl s ha mindezekhez hozzávesszük még azt is, hogy az oly régóta várt és sürgetett öntözés még mindig a messzi távolban és sötétségben van, akkor teljes képét alkothatjuk a meddő és megfeneklett haladásnak.

Nézzünk csak át Szászsebesre. Ott most egyszerre öt nagyobb építkezés is folyik. Nyilvános jellegű, emeletes épületű és a huszadik század minden követelményeinek megfelelő kórház, városi uszodát, mellette gőzfürdővel, huszárlaktanyát és egy szép városházát építenek. A várost évek óta öntözik, pedig ez Gyulafehérvárnál legalább kétszerre kisebb város úgy népség, mint kiterjedés tekintetében.

Sporttelepünk egyáltalában nincs. Ma, mikor a legutolsó kis községben is legalább két-három lawn-tennisz pálya, labdarugó telep áll a közönség rendelkezésére, addig nálunk mindez nincsen meg. Uszodánk már három éve nincs. A legnagyobb melegben is kénytelenek vagyunk fürdés nélkül ellenni, ha csak a szomszédos Maros-Portusra nem megy ki az ember a Marosba fürdeni.

Mindezeket csak úgy ötletszerűen azért soroltuk fel, mert a fiatalokú elitáltak börtönének felépítése eszünkbe juttatta mindezt a sok hátramaradást, mindazt a sok fumigálást, mit a mindenkori kormányok és a magasabb intéző körök városunkkal szemben tanusítottak.

R. M.

A kereskedők és iparosok szervezkedése a képviselőválasztásokra.

A politikai helyzetben teljes a bizonytalanság. Kormányunk lemondott és úgy lehet, nemsokára alapvető változások fognak bekövetkezni közéletünkben. A képviselőválasztásoknak szinte már lehet érezni a szelét. Talán már a jövő hetekben kiírja az új képviselőválasztásokat a megalakulandó kormány. De a ház feloszlata nélkül is itt az ideje, hogy beszéljünk a képviselőválasztásokról, mert idős-tova eltelik az idő, amikor természetesen halállal ér véget ez az emlékeztető országgyűlés. Közömbös állunk tehát a képviselőválasztásnak, avagy csak az utczájára fordulunk be: ma még nehéz volna megmondani. Mindenestre helyén való az a böles előrelátás és óvatos körütekintés, amellyel foglalkozik a bekövetkező választásokkal egy körlevél, melynek egy példánya a kezünkbe került.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés elnöksége figyelmezteti a levélben kerületeit a képviselőválasztás eshetőségeire. Frázisok nélkül, siránkozó panaszok nélkül, de a rövidségénél fogva annál megkapóbban figyelmezteti az O. M. K. E. az ország keres-

kedőit és iparosait, hogy a kereskedelemellenes irányzat ismét erőre jutott és ennek fő oka a kereskedők szervezetlenségében rejlik. A kereskedők, akiknek helyek-közzel igen nagy súlyuk van a választások körül, a multban nem szereztek semmi biztosítékot arra nézve, hogy az általuk támogatott jelölt tolmácsolni fogja a képviselőházban jogos és igazságos kívánságaikat. De rámutat az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés elnöksége egy második flagrns körülményre. Megállapítja, hogy a kereskedelem ellen irányuló feladatok támogatásában olyan képviselők szereztek maguknak érdemeket nagyszámmal, akiket városi kerületek küldtek be a parlamentbe. Pedig nyilvánvaló, hogy ezekben a választók jelentékeny zöme kereskedőkből áll.

Míg a szomszédunkban a kereskedő és iparos osztály már tudatára ébredt annak, hogy szervezetlensége mekkora ártalmára válik ügyének, míg Németországban már megalakult a Hansabund, amely régi tisztas kereskedelmi hagyományokat megújítva, egybe forrasztja a képviselőválasztások előtt az ország mindenféle kereskedőit és iparosát: addig minálunk alig történt ez irányban valami. Minálunk egészen az adóreform betérjesztéseig a kereskedők közömbösen nézték bármi történt velük, bármit határoztak az ő ügyeikben. Még az sem sarkalta őket komolyabb ellenállásra, amikor kezdtek észre venni, hogy az agrár befolyás alatt álló egyoldalú parlament ekszisztenciájukat is megtámadta a szövetekeztéről szóló törvénnyel.

Az adóreform forduló pontot jelent a magyar kereskedővilág gondolkodásában. Ezek a törvények végre kinyitották a szemüket azoknak, akik eddig nem tudtak vagy nem akartak látni. Amikor a kereskedők látták, hogy a reform lényeges megterhelésüket tervezi, látták, hogy inkvizitori szigorúsággal lépnek fel ellenük, amikor látták, hogy az ő adójukat minimálisan kontingentálják, a földbirtokos adóját ellenben makszimálisan: ez a sok igazságtalanság, ez az egyenlőtlen elbánás arczukba kergette a vért és belátták, hogy ez a helyzet egyenesen lealázó. A kereskedőknek ez az elkeseredett hangulata egyre nyomatékosan nyert kifejezést azokon a gyűléseken, amelyeket az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés az adóreform elleni küzdelemben rendezett az ország különböző vidékein. Egyre-másra szólaltak fel a legtekintélyesebb, máskor oly békeszerető kereskedők és szenvedélytől elragadott hangon fakadtak ki a képviselőház kereskedelemellenes irányzata ellen. Nem egyszer hangzott el tőlünk nem is olyan messze az a szemrehányás, hogy éppen az a képviselő, aki megválasztását a kereskedő voksoknak köszönheti, a leggyűlöletesebben támad a kereskedő érdekek ellen, mikor a parlamentben felszólal vagy szavaz.

Ha a kereskedők végre szervezkednek, azon csak örövendeni tudunk. De ez még nem adta volna kezünkbe a tollat, ha nem éreznénk át, mennyire van egybe forrva a kereskedőknek emez állásfoglalásával az összes városi polgárság érdeke. Mert elvégre tisztában kell lennünk azzal, hogy az intézmények egész sorozata azonossá teszi a kereskedők és iparosok érdekét az összes városi polgárok érdekeivel. A kereskedők elnyomása a más foglalkozású lakosok megrövidítésére vezet. Városaink kulturális fejlődése nem a mezői birtokán lakó, egyébként bármily derék földmives vagy földbirtokos család érdeme, hanem azoké a kereskedőké, iparosoké, akiknek ekszisztenciája a városhoz van kötve. Ha adóval, szövetekezeti törvénnyel, végrehajtási novellával elnyomorítja az ország a kereskedőit, akkor hamarosan avon vesszük majd észre magunkat, hogy egy sereg város, amelynek fejlődéséről annyit szeretnek prédikálni, egy emberöltő vagy annak a fele alatt visszaszülyed abba a falusi sorba, ahonnan a Kossuthok és Széchenyiek izgatása tudta őket ügygyel-bajjal nagy nehezen felemelni. Itt az ideje, a legfőbb ideje, hogy a képviselőválasztásoknál egyébről is essék szó, mint közjogi kérdésekről. Ez ország teméntelen bajának az a kulforrása, hogy a mindennapi élet nagy kérdéseinek megoldására hivatással nem bíró egyének lepik el a parlamentet. Szép kortesbeszédekkel ugyanis még nem lehet kielégíteni a gazdasági élet követelményeit. Ez a szervezkedés, az O. M. K. E. által kezdeményezett akció, ebben az irányban is változást fog hozni. Ha a kereskedők és iparosok érdekeik képviselőtére szervezkedni fognak, bejutnak majd megfelelő számban kereskedők és iparosok is a parlamentbe, akik tudással és hozzáértéssel viszik majd elő a közgazdaság életbevágó kérdéseit.

Ezért meg van rá minden ok, hogy szimpátiával fogadjuk az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés akcióját és kíváncsian nézzük a további fejleményeket.

Közgazdasági háboru előtt.

Ha a politikai helyzetben beállott szomorú fordulat okait keressük, az újabb válság főokát Ausztriával való gazdasági közösségünkben találjuk fel. Deák Ferencz egykor oly bölesnek tartott kiegyezése minden fogatkozásai elénk tárulnak. 42 év mult el csak a gazdasági közösség megteremtése óta s máris konstatálnunk kell, hogy a helyzet tarthatatlanná vált. Ausztria csak addig volt kész a 67-iki kiegyezést perfektuálni, míg hasznát huzhatott belőle, de mihelyt Magyarországnak abból származó jogai érvényesítése érdekében komoly lépéseket teszünk, azonnal kész a kiegyezés magnachartáját széttépni. Amíg mint a távol jövő ködös homályában lebegő ideális czélról beszéltünk Magyarország gazdasági függetlenségéről, addig Ausztriának ezen elméleti fejtegetések ellen nem volt kifogása, sőt gunymosolylyal kísérte naív reménykedéseinket. De mihelyt a politikai életben is komoly törekvéssé vált gazdasági életünknek Ausztriától való függetlenítése, odaát megszűntek mosolyogni s a nemzet öntudatra ébredésében nagy veszélyt látva, elérkezettnek tartják az időt a függetlenségi törekvések letörésére.

Törvény ide, törvény oda. Ausztria magyar jogokat, magyar gazdasági érdekeket nem ismer; a jegybank kettéválasztása, a készfizetések felvétele ellen állást foglal, ellenben nemzeti politikáját a mi hátrányunkra irányítja. Bosznia-Hercegovínát általa meghódított piacnak tekinti, hova mi a lábunkat sem tehetjük be és gazdasági fejlődésünk érdekében nem lehet oly kívánságunk, melynek megvalósulását Ausztria ne igyekeznék meggátolni. Ebből előre láthatjuk, hogy mi fog történni 1917-ben, az utolsó kiegyezés lejártával. Bizonyos, hogy gazdasági függetlenségünket, pusztán a törvénykönyvvel kezünkben, akkor sem leszünk képesek érvényesíteni s nem leszünk erre képesek mindaddig, míg Ausztria törvénytelen ellenkezésének a legerélyesebb eszközökkel nyakát nem szegjük.

A mai válság főokát tehát Ausztria makacs, rideg ellenállása képezi. Ne hárítsuk ezt a vádat sem az uralkodóra, sem a trónörökösre; azok az osztrák érdekek sugalmazott szószólói, ami elég szomorú, de ugyan. A Wekerle-kabinetnek menni kell, mert Ausztria nem enged, semmi vívmányt, a megszavazandó rendkívüli közös költségekért, semmiféle rekompenzációt nem volt képes a kormány kicsikarni, minden megtört Ausztria tagadó álláspontján. És hogy nálunk egyik kormányváltás a másikat nyomon követi, annak Ausztria örül és czéltudatosan mozditja elő a krízisek kiélesedését, mert minél zavarosabb a belpolitikai helyzet Magyarországon, annál kevésbbé van módunkban gazdasági függetlenségünk kivívása.

A dolgok ilyen állásában már most komolyan kell azzal a kérdéssel foglalkoznunk, hogy mi módon készítsük elő 1917-re gazdasági függetlenségünk érvényesülését. A kormányban, legyen az bármilyen kormány, e tekintetben ne bizzunk, a kormányt az uralkodó vétője lemondásra kényszerítheti, a parlament pedig tétlenségre szorítható.

A nagy harcztot tehát a magyar társadalomnak kell megvívni, ennek kell Ausztria ellen a közgazdasági háborut megindítani. Nem afféle langymeleg tulipán-mozgalmat, aminőt pár év előtt gyöngéd női kezek muló divatként rendeztek, hanem olyant, minő a törökországi bojokott volt, melynek hatása keserves felajdulásra kényszerítette az osztrák ipart s melynek beszüntetését csak nehéz ötven millió koronával volt képes a monarchia megvásárolni. Senki sem gátolhat meg egyeseket abban, hogy az osztrák árukat, az osztrák hitelt, az osztrákokkal való gazdasági érintkezést bojkottálja és ha az egyesek milliói egyetértve járnak el, ha a hazai ipar, kereskedelem, pénzügyeink, közlekedési vállalatink támogatják ezt a törvények keretein belül megvívandó gazdasági harcztot, pár év mulva maga Ausztria fog könyörögni, hogy csináljunk önálló bankot, készfizetést, gazdasági függetlenséget, mindent, csak az osztrák ipart végromlással fenyegető gazdasági harcztot szüntessük be. Elismerjük, hogy a harczt eredményes megvívásához szívós kitartás, törhetetlen erély, a személyes ellensége-

Gazdák figyelmébe!

Az őszivetéshez ajánlunk: Őszi borsót 100 kg. K. 32., Szőszös bükkönyt, legkorábban használható takarmány 100 kg. K. 48., Szőszös bükköny szentjános rozsszal 50 — 50%-os arányban keverve 100 kg. K. 34. ab marosvásárhelyi raktárunk utánvét ellenében, zsákot beszerzési értékben számítjuk.

Székely Gazdák Szövetkezte.

Központ: MAROSVÁSÁRHELY. Fiókok: SZÉKELYUDVARHELY—SZEPSISZTGYÖRGY.

ket is egy táborba terelő egyetértés és nagy önmegtagadás kell, de ha nem birunk ezen tulajdonságokkal, ha még nem okoltunk eléggé a szertehuzás káros következményeiből, akkor tegyük le a fegyvert s mondjunk le minden reményről.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1909. október 10.

Nyilatkozat.

Az „Alsófehér“ 79. számában hírek között „Rendőrgarázdálkodás“ alatt megjelent közleményre vonatkozólag a következőket kérem becses lapjába bevenni.

A kérdéses időben a szolgálatban lévő rendőr felhivatott, hogy egy a városi vendéglőben mulató egyént, aki ottan zavart okozott, eltávolítson. A rendőr erre azt válaszolta, hogy nincs jogosítva a vendéglőből senkit kivezetni, kivéve, ha az illető ottan nem verekedik, vagy más büntetendő cselekményt nem követ el.

Rövid idő múlva a vendéglőből három egyén jött ki s az utcán tépelődni kezdettek, mire a rendőrök feléjük menve, közülük egyik a rendőröket sértegetni kezdette, egy rendőrt mellén ragadta s tovább duhajkodott, mire a rendőrök a rendőrségre kísérték, a honnan kocsin lakására vitették.

Vásáros idő lévén, mikor a bekísérés történt, a rendőrségnél nagyobb számban gyülekezett a népség, a kiket eltávolítottak.

Az ügyben különben a lap megbízott által jegyzőkönyvre adott panaszt, nemkülömben a bekísérésre vonatkozó jelentést a kir. bírósághoz áttettem, ahol az ügy végelintézkést fog nyerni.

Tisztelettel
Roska József,
rendőrkapitány.

— **Királyunk** nevenapját hagyományos tisztelettel ültük meg. A katedrálisban Kovács Lajos praelátus kanonok celebrált nagymisét fényes segédlettel. Hivatalok, katonaság, tanintézetek mindnyájan impozánsan képviselve voltak.

— **Levéltári kutatás.** A gyulafehérvári székes-egyház tornya alatt elhelyezett káptalani levéltárban kutatást folytatott szeptember hó 27-től Csánky Dezső dr., országos levéltárnok, kiváló történettudósunk. Melegen köszönte meg Fábian Sándor nagyprépostnak, a levéltár őrének szíves készségét, amelylyel munkájában támogatta. Csánky dr. ezen idő alatt a püspöki udvar vendége volt.

— **Halálozások.** Gerásim György helyi földbirtoke és legelőbérő neje szül. Szanmártinean Lukrecia 1909. szept. 30-án 40 éves korában, — Filip György általános közkedveltségnek örvendett helyi ügyvéd és a „Julia“ takarékpénztár főügyésze október hó 3-án 82 éves korában és — Harró Ferenc vendéglős, a várbeli Bárány-vendéglő bérője 1909. október hó 4-én 40 éves korában, elhaltak.

— **Érdekes vitatkozás.** A múzeumok és könyvtárak országos szövetségének gyulafehérvári látogatásakor nevezetes vita folyt a székesegyházban lévő Hunyadi-sirokról. Még pedig a helyszínen, maguknál a síroknál. A vitánál jelen voltak: Andriška Antal miniszt. o. tanácsos, Csánky Dezső dr. egyetemi tanár, Gulyás Pál dr., Györgyi Kálmán múz. igazgató, Heckler Antal dr., Nemzeti múz. s. ör, Szász Károly miniszt. o. tanácsos, Winkler Elemér múz. főfelügy. titkár s mások. A vita főkép Möller István, a székesegyházat restauráló műépítész és Varju Elemér, kassai múzeumi igazgató közt folyt. Mindaketten már régóta irodalmilag is foglalkoznak a Hunyadi-sirok kérdésével. Möller vitatja, hogy a sír, melynek relief-párnáján Hunyadi János neve van fölvésve, valóban a török-verő hősé; míg Varju

azt bizonyítja, hogy ez a sirláda a XVI. sz.-ból való vitézt ábrázol, hanem a Ladislaus de Hunyad feliratú tumba a Hunyadi Jánosé. A vitatkozás szeptember 27-én egész délután folyt a templomban, majd bevonultak a püspöki palota fogadó termébe és ott a folyosón elhelyezett sikerült fényképeken folytatták tovább estig a vitát. A kérdés eldöntetlen maradt. A tudósok elhatározták, hogy e kérdés tisztázására egy bizottságot küldenek ki, amelyben a kérdéssel foglalkozók tovább vitázhatnak, míg esetleg sikerül a Hunyadi-sirok ügyét eldönteniök.

— **Egyházközségi közgyűlés.** A gyulafehérvári római katolikus egyházközségnek közgyűlése október hó 3-án, vasárnap délután folyt le a városháza tanácstermében. A közgyűlés tárgya az egyháztanács és iskolaszék tagjainak a megválasztása volt. Közfelkiáltással algondnokká választották Péter János dr. főgimn. tanárt. Az egyháztanács és iskolaszék tagjai lettek: Korbuly Ignác, Ávéd Jákó, Cserni Béla dr., Kovács Lajos, Atzél Béla dr., Kóródy Péter dr., Pál Antal, Balás Endre dr., Krzyzewszky Géza, Horváth Mihály, Rass Károly, Adorján Samu dr., Csabri Bonifác dr., Konecz Viktor dr., Kárpiss János, Körösy László, Kóródy Imre, Balla István, Székál Ignác, Müller Lajos, Willersdorfer Ferenc, Biró Ferenc, Daurawszky Gyula, Homolay Károly, Hinger József, Ujházy Béla, Jäger Adolf, Erős Imre, Kastaly Ernő, Pocker János. A tanítók a maguk kebeléből kiküldenek szintén egy tagot. — Az új egyháztanács és iskolaszék október hó 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében tartandó első rendes gyűlésen fog megalakulni, amelyre az új egyháztanácsi és iskolaszéki tagok ez uton is meghívotnak.

— **Színészet.** Az I. erdélyi színikerület választmánya folyó évi augusztus hó 23-án tartott üléséből folyólag megkereste városunk tanácsát, hogy a játsszási sorrend megállapítására vonatkozó kíválmait közölje. Értesülésünk szerint a tanács abban állapotott meg, hogy határozott időhöz magát nem köti, azonban úgy a közönség nagy része, mint a társulat érdekében kívánatos, hogy az előadások a február 9-től husvétig terjedő nagybőjtben, valamint július és augusztus hónapokban ne tartassanak.

— **Esküdtszéki tárgyalások.** Az esküdtszéki tárgyalások a múlt héten megkezdődtek és hallomás szerint e hó 18-áig fognak eltartani. Tárgyalás alá kerül mintegy 12 ügy.

— **Szüret.** A szőlőtulajdonosok e hó 4-én tartott ülésükben elhatározták, hogy a szüretet október hó 11-én — hétfőn — fogják megtartani és pediglen azért, mert a szőlő erős rothadásnak indult és így félő, hogy a kevés termés is kárba megy.

— **Kirándulás.** A szászvárosi felsőbb leányiskola növendékei tanítónőikkel e hó 7-én kirándulást tettek városunkba, mely alkalommal megnézték a várat, csilagdát, katedrahást, a muzeumot és gőzmalmot.

— **Házasság.** György Mihály bérkocsis, helyi lakos 1909. október hó 2-án kötött törvényes házasságot Grapa Paraszkiva hajadonnal.

— **A legtöbb adófizető törvévhat. bizottsági tagok 1910. évi névjegyzéke** a vármegyei igazoló választmány által az 1886. évi XXI. t. cz. 28 §-sa alapján egybeállítatván, hozám megküldetett. A névjegyzéket mai napon a vármegye székházának Kiadóhivatalában közszemlére kitétem, hol az folyó évi október hó 14-ig bezárólag betekintheő. Ezen névjegyzék ellen az előlídézett t. cz. és § második bekezdésében foglaltakhoz képest a mai naptól számítandó 15 nap alatt az állandó bíráló választmányhoz ezimzendő, s hozzám benyujtandó felebbezésnek van helye. Nagyenyed, 1909. évi október hó 6-án. Alispán szabadságon: Inczedy-Jokszman vm. főjegyző.

— **Előirt adónemek.** Gyulafehérvár szab. kir. város közhirrre teszi, hogy az 1909. évi összes adónemek az adóőkönyvben előírva vannak, ruinek alapján felhivatnak az adózók, hogy adókönyvecskéikkel az adó bevezetése végett a városi adóhivatal helyiségében 8 nap alatt jelentkezzenek.

— **Hamisított tokaji bor Németországban.** Dr. Engel német borkereskedő, a lipcei Ulrich Hubert cégé tulajdonosa, akinek óriási, de a valóságnak meg nem felelő reklámjai miatt már régebben Ausztriába kellett menekülnie a német hatóságok elől, legutóbb a német bíróság előtt állott élelmiszerhamisítás miatt feleségével, fiával, mint üzletvezetővel, Beyrich kádárral és Riedel munkással, mint tettestársakkal. A vád a volt, hogy franczia és egyéb olcsóbb borokat, mint mőzeli

borokat adta el és olcsó számoszi bort fehér borral házasicottak és ezt a keveréket mint tokaji bort árusították. A fűszeres borokhoz glicerint öntöttek stb. Dr. Engel a mult karácsonykor több fióküzletet nyitott, annyira jól ment a „nemes és olcsó“ borokkal való kereskede. A tárgyalás azzal végződött, hogy a bíróság dr. Engelt 3000 márka, a fiát pedig 1500 márka pénz-büntetésre ítélte. A többi vádlottat felmentették. Az ítélet meghozatalánál a bíróság csak a hamis czimkéek használatára és a tokaji bor házasicására volt tekintettel. Több tanunak azzal a vallomásával szemben, hogy a hamis czimkéek alkalmazásával dr. Engel csak egy a borkereskedők körében általában divó szokásnak hódolt, a bíróság kimondotta, hogy ilyen szokásokra a borforgyasztók közönség érdekeire való tekintetből nem lehet figyelemmel.

— **A kolozsvári m. kir. állami ipari szakiskolán** és I. Ferenc József iparmuzeumban az 1909—10. tanév folyamán, kellő számú jelenkező esetén, a következő tanfolyamok tartatnak: I. Kazánfürdő és gépkezelői tanfolyamok. Kezdődik 1909. november hó-én, tartama 6—7 hét. II. Ipari továbbképző tanfolyamok. Kezdődik 1909. november 1-én, tartama 5 hó. A jelentkezőek a kolozsvári m. kir. állami ipari szakiskola vagy I. Ferenc József Ipar-múzeum (Malom-utca) igazgatóságánál egy héttel az illető tanfolyam megkezdése előtt szóval vagy írásban teendők meg, ugyanakkor a fizetendő díjakrak nézve is felvilágosítás adatik. A tanórák a jelentkezőkkel közösen állapittatnak meg.

— **Felhívás az építőiparosokhoz.** A jövő év elején a Vállalkozók Lapja 30 éven fenállásának emlékére megjelenik „Vállalkozók évkönyve és czimtára“. A czimtar szerkesztősege arra kér minden építész, mérnököt, építőmestert, kőmivesmestert és építőiparost, hogy pontos czimét a czimtárba való ingyenes felvétel céljából, egy levelező lapon tudassa a Vállalkozók Lapja szerkesztőségével Budapesten, Erzsébet-körut 8. szám. Minden építőiparosnak hasznára van, ha czime közkézen forog, senki ne mulassza el tehát azt a kis fáradságot, a mi a cim e közlésével jár.

— **Ausztriában** már az iskolában is tanítják, hogy a fogak ápolása rendkívül fontos. A londoni, edinburgi Wellington College és Harrow-Collégban iskolai fogorvosok vannak alkalmazva, kik a tapasztaltakról rendszeren értesitik a szülöket. Egy kiváló fogápoló szer, mely teljesen ártalmatlan, a Sarg-féle Kaladont, mely évek hosszu sora óta van általános használatban, s melyet szülööknek nem lehet elég melegen ajánlani.

— **Tisztelt olvasóink becses figyelmébe** ajánljuk a Budapesten VIII., Főherczeg Sándor-utca 30. szám alatt levő Magyar Otthont. Mérsékelt árban (már 3 kor.-tól feljebb) teljes ellátást, külön bejáratu, szépen butorozott szobákat lehet ott bérelni. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak, tanároknak stb. megfelelő kedvezmény. Villanyvilágítás, tükrös szekrények!

Az új adótörvények.

Irta: **Kormos Alfréd.**

Az új adótörvények szentesítése óta a könyvpiaczon halomszámba megjelent, az adótörvényeket ismerető, kisebb-nagyobb terjedelmű munkákat bizonyos székséssal fogadta a közönség, mert e tisztán csak vásári munkának minősíthető könyvek, amelyek pusztán a hivatalos lapban megjelent törvénszövegnek semmitmondó higabb vagy még higabb lében való feltállalásával együtt a szegény, agyonsanyargatott, jövő sorsa iránt aggódo adósok obulusaira vetik ki hálójukat. Ezekkel szemben annál nagyobb örömmel fogadta minden szakember Kormos Alfréd ez irányú munkáját, mert annak minden sora azt bizonyítja, hogy Kormos Alfréd mostani kézikönyvével multjához teljesen következetes maradt. Köztudomású, hogy eddigi adórendszerünket az új adótörvények jelentékenyen megváltoztatják, egyes adónemek elejtettek, mások egybeolvasztattak, de egészen új adónemek is keletkeztek. Ehhez járul, hogy a létminimum és progresszió folytán új, eddig nem ismert rendelkezések életbeléptetése vált szükségessé, mig másfelől az adók kivetése, a kivetés elleni jogorvoslatok, az adóelengedés és leírás tekintetében is igen lényeges változtatásokat hoznak az új adótörvények.

Az adótörvények ismertetéséhez fűződő eme kérdéseknek kíván megfelelni és tényleg meg is felel Kormos munkája. A könyv elsősorban közli az új adótörvények teljes, hiteles szövegét és aztán minden törvénytpontnál megadja a szükséges magyarázatot és gyakorlati példákat. Azonnal konstatalhatók tehát a régi és új intézkedések közt fenforgó eltérések, valamint az eltérések, illetve új rendelkezések indokai is, mely célból közölve vannak a pénzügyminiszter indoklásának vonatkozó részei, a pénzügyi bizottság megokolása és a plenáris tárgyalás alkal-

Akit érdekel!

KASSÁRA költöztem!

Pontos czimem: ERDÉLYI IZSÓ

férfi- és gyermek-ruha különlegességek nagy áruháza

„AZ ANGOL DIVATHOZ“ KASSA, Fő-utca 55. szám.

mával elhangzott beszédek azon részei, melyek a kérdést kellően megvilágítják. Gyakorlati becsüvé válik Kormos Alfréd munkája azáltal is, hogy számos útbaigazítást, sőt mintákat is tartalmaz azokra a teendőkre nézve, melyeket az új adórendszer keretében az adózóknak maguknak kell teljesíteniök. Ilyenek kimutatások szerkesztése, valamint mások tétele stb.

Különösen a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat, iparosokat, kereskedőket, háztulajdonosokat, földbirtokosokat és magántisztviselőket érdeklő adók tüzetes megismertetésére fordított nagy figyelmet a könyv szerzője. Figyelembe vette nevezetesen azt, hogy az egyenes adókra nézve az eddigi rendszert ugyancsak felforgató fontos újítások lépnek életbe, sőt az általános jövedelemadóról szóló törvény egy teljesen új adónemet létesít. Ezen adóknak tüzetes magyarázata kiválóan hasznossá teszi a könyvet, mely a dótörténelmi szempontból is érdeklő, a mennyiben minden egyes törvény ismertetését, az illető adónem keletkezését és fejlődését tárgyaló rövid bevezetés előzi meg.

A mű ára kötve öt korona, ami, tekintve a könyv terjedelmes voltát és a nagy gonddal eszközölt kidolgozást, valóban csekélynek mondható. Megrendelhető az Apolló irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál Budapesten, V., Sas-utca 13. sz.

Láz

és egyéb gyengítő betegségek után a teljes egészség gyors visszanyerésére a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

biztosan kipróbált szer.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Kellemes ízű és könnyen emészthető és ennélfogva sokan vehetik, a kik más szereket nem tudnak hozzányulni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ azonfelül sokkal hatásosabb is. A tisztaság ideálja.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

• Kapható minden gyógyszertárban.

Nyilttér.

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Henneberg-selyem csak kizárólag — fekete, fehér és színes, 1 K. 35 f.-től 22 K. 70 fil.-ig méterenkint blouzoknak és ruháknak való. Bérmentve és **megvámolva** házhoz szállítva. Dús mintaválaszték posta fordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Nagyon célszerű utazás alkalmával.

Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Elkelő higienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használata folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. Hattyú gyógyszertár által Majna Frankfurt.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ
ÜDÍT-GYÓGYÍT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult.

Orvosiilag ajánlva. * Gyulafehérvári főlerakát: IFJ. BAUMANN NANDOR CÉGNÉL.

Eladó a Maros-utczában 7. szám alatt a törvényszéki palota mellett ujonnan épített ::

modern lakás

telekkel együtt.

Értekezni lehet a tulajdonossal ugyanott.

Eladó házastelek.

Gyulafehérvárt, **Szentimre-utca 15. számú ház** az állami iskola közelében eladó. 3 szoba, 1 konyha, 1 nyári-konyha és szükséges melléképületekkel.

Értekezni lehet Szentimre-utca 9. sz. alatt.

Urak és Hölgyek!

könnyű és jól jövedelmező mellékesre tehetnek szert, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásával foglalkozni hajlandók.

Hasznavehetőség esetén fixfizetés!!

Fleissig Sándor bankház Budapest, Erzsébet-körút 2.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

Az Olla több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

Szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Két évi jóállás. Ára tucatonként 4, 6, 8 korona.

Kapható az ország minden gyógyszerárában és jobb drogeriákban. Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az **OLLA** gummigyár Wien I/120. Práterstrasse 57. Eredeti mintagyűjtemények 12 darab 5 korona.

Magyar királyi államvasutak.

Sz. 264586—1909.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1909—1910-re.

A küküllőszög—parajdi vonalon.

A Küküllőszögről délelőtt 9 óra 34 perczkor Parajdra induló és az onnan délután 12 óra 43 perczkor Küküllőszögre érkező személyvonat az idén az egész vonalon télen át is forgalomban marad.

A budapesti nyugoti p. u.—marcheggi vonalon.

A Budapestről este 6 óra 50 perczkor induló zsolnai gyorsvonathoz csatlakozólag Galántából Marcheggig forgalomban levő esti gyorsvonat csak Pozsonyig fog közlekedni.

A nyári évad tartalmára forgalomba helyezett helyi vonatok közül az alábbi vonatok szüntettetnek meg, és pedig:

Budapest és Érsekújvár között:

A Budapestről reggel 5 óra 45 perczkor induló, vonat Párkány-Nánától Érsekújvárig; az Érsekújvárról 11 óra 35 perczkor Budapestre érkező vonal pedig egészen.

Budapest—Párkány—Nána között:

A Budapestre délelőtt 8 óra 45 perczkor érkező és a Budapestről este 8 óra 15 perczkor induló vonat olyképen, hogy az utóbbi vonat október és április hónapokban Budapesttől Váczig, november hó 1-től bezárólag márczius hó 31-ig pedig Budapesttől Dunakeszi—Alagig közlekedni fog.

Budapest és Szob között:

A Budapestről délután 5 óra 20 perczkor induló vonat.

Budapest és Nagymaros között:

A Budapestről délelőtt 8 óra 45 perczkor és a délelőtt 11 óra 35 perczkor induló, valamint a Budapestre délután 5 óra 45 perczkor és éjjel 10 óra 25 perczkor érkező vonat, melyek közül azonban az utóbbi Vácztól Budapestig október és április hónapokban forgalomban marad, illetve újból forgalomba helyeztetik.

Szintügy forgalomban marad az eddigi gyakorlattól eltérőleg, a Nagymarosról este 8 óra 20 perczkor Budapestre érkező vonat az egész téli évad alatt.

Budapest és Dunakeszi—Alag között:

A Budapestről este 8 óra 45 perczkor induló vonat november hó 1-én túl bezárólag márczius hó 31-ig nem fog közlekedni.

Rákospalota—Újpest—Budapest között:

A Budapestre reggel 4 óra 08 perczkor és éjjel 11 óra 20 perczkor érkező, valamint a Budapestről éjjel 10 óra 30 perczkor induló vonat megszüntetik.

A Párkány-Nána felől reggel 8 óra 10 perczkor Budapestre érkező vonat Rákospalota-Újpesten rendezésen megállítatik.

A pöstyén—verbói vonalon.

Az esti vásár- és ünnepnapon vonatok megszüntetnek.

A hőlak-trencsentepliez—trencsentepliez fürdői vonalon.

A Hőlak-Trencsenteplieztől éjjel 2 óra 40 perczkor, délután 1 óra 35 perczkor, este 8 óra 15 perczkor és éjjel 11 óra 30 perczkor induló, valamint a Hőlak-Trencsenteplieztől éjjel 1 óra 32 perczkor, reggel 4 óra. 42 perczkor, délután 5 óra 50 perczkor és éjjel 10 óra 39 perczkor érkező motoros vonatok forgalman kívül helyezettnek.

A pozsony—újváros—újkomáromi vonalon.

A délelőtti vegyesvonat Újkomáromból későbbben, azaz délután 12 óra 25 perczkor indítatik és Pozsony-Újvárosba délután 4 óra 46 perczkor érkezik.

A dévénytyő—marcheggi vonalon.

A délelőtti Marcheggre érkező személyvonat ezen állomáson csatlakozást nyer Gänserndorf és Wien N. B. felé.

Az érsekújvár—privigyei vonalon.

A jelenleg Nagybecsénytől Nyitraig személyszállítással közlekedő délutáni tehervonat csak Nagytapolcsánytól Nyitraig fog utasokat szállítani.

A budapest nyugoti p. u.—orsova—vereciorovai vonalon.

A Budapest nyugoti p. udvarról délelőtt 9 óra 40 perczkor Vereciorovára induló és az ellenirányból este 6 óra 35 perczkor Budapestre érkező gyorsvonatok a román csatlakozó vonatok megszüntetése folytán Temesvár-Józsefváros és Vereciorova között forgalmon kívül helyezettnek.

Budapest és Czegléd között a vásár- és ünnepnapokon közlekedő déli, illetve esti vonat megszüntetik.

Szeged és Kiskunfélegyháza között a Szegedre reggel 5 óra 42 perczkor érkező, valamint a Szegedről este 8 órakor visszainduló helyi vonat forgalmon kívül helyezettnek.

Temesvár-Józsefvárosból a délutáni személyvonat Orsova felé későbbben, azaz 3 óra 01 perczkor indítatik és csatlakozást nyer a Budapest felől jövő gyorsvonathoz.

A szeged-rókus—szabadkai vonalon.

A Szeged-Rókusról délután 3 óra 12 perczkor induló, valamint a Szeged-Rókusra este 10 óra 01 perczkor érkező vegyesvonal megszüntetetik.

A baja—újvidéki vonalon.

A Zomborból jelenleg éjjel 3 óra 10 perczkor Ujvidékre induló személyvonal korábban, azaz már éjjel 2 óra 30 perczkor indittatik és Ujvidékre reggel 6 óra 12 perczkor érkezik.

Zomborból Baja felé a délutáni vegyesvonal már délután 12 óra 30 perczkor indul.

A szeged—nagybecskereki vonalon.

Karlóvárról a hajnali vegyesvonal Szeged felé korábban, azaz éjjel 3 óra 50 perczkor indittatik. (Folyt. köv.)

Sz. 863—1909. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1909. évi 7354 sz. végzése következtében Dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Montner testvérek javára 200 K. s jár. erejéig 1909. évi szept. hó 16-án foganatosított végrehajtás útján felülfoglalt és 1600 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: bőraru czikkek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1909. évi V. 1036. számú végzése folytán 200 K. tökekövetelés és jár. erejéig, Gyulafehérvárt alperes lakásán leendő megtartására **1909. évi október hó 21-ik** napjának délutáni 4 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az előtervezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1909. október hó 3.

G e r m á n, kir. bir. végr.

Sz. 867—1909. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1909. évi 7155. sz. végzése következtében Dr. Demény Henrik ügyvéd által képviselt Schuller Lajos javára 159 K. s jár. erejéig 1909. évi szeptember hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1870 K. becsült következő ingóságok, u. m.: bőraru czikkek, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1909. évi V. 1003. számú végzése folytán 159 K. tökekövetelés és jár. erejéig, Gyulafehérvárt alperes lakásán leendő eszközzésére **1909. évi október hó 23.** napjának

délutáni 4 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az előtervezendő ingóságokat. mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XLI. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Gyulafehérvárt, 1909. évi október hó 3. napján.

G e r m á n, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 5872—1909. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári takarékpénztár mint részvénytársaság végrehajtónak Scheck Paula és Homolay Károly végrehajtást szenvedők elleni 378 kor. tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. tvszék, mint tkvi hatóság területén lévő s a gyulafehérvári 466. számú tkvben A + 3. rdsz. 992. hrsz. 416□-öl kőház és udvarra 5376 kor., a gyulafehérvári 1500. sz. tkvben A + 1. rdsz. 705. hrsz. 88□-öl területű kőházra, A + 1. rdsz. 706. hrsz. 85□-öl területű kertre 10059 kor., a gyulafehérvári 351. sz. tkvben A + 1. rdsz. 732. hrsz. 65□ öl területű kőházra, A + 1. rdsz. 733. hrsz. 92□ öl területű kertre 3208 kor., a gyulafehérvári 1964. sz. tkvben A + 2. rdsz. 2022/2. hrsz. 169□-öl kőház, A + 2. rdsz. 2022/2. hrsz. 144□-öl kertre 10839 kor. ingatlan térhasznélvezeti és épülettulajdonára az árverést 29442 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1909. évi november hó 27-ik** napján d. e. 9 órakor Gyulafehérvárt a kir. tszék. mint tkvi hatóság hivatalos helyiségeben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár ²/₃-án alól nem adhatók el.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáranak 15/o-át készpénzben vagy az 1881: 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszter rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban s kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, árverési vevő pedig köteles a bánatpénzt a vhn. 25. §-a értelmében kiegészíteni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Gyulafehérvárt, 1909. évi szeptember hó 7. napján.

P r é s i a R o m u l u s z, kir. tvszéki bíró.

A szép férfi

A nők boldogsága!
A menyasszonyok
bűszkesége!
A szülők öröme!

A férfiak szépsége
erőre és egészségre
mutat, a szellemet és
életet boldogítja.
A szépség a férfienél
is egy biztos gaz-
dagságot jelent, egy
szabadleveget képez,
mely valamennyi kaput
kinyitni képes.

Szép mint egy Isten!

Ez csak férfiakra szólhat. Mit panaszkodtok ti pattanások, durva bőr, kiélt arc miatt, mikor oly könnyű széppé lenni s széppé maradni. Zuck-^{er}-szappan s Zuck-^{er}-krém **tényleg** szépséget hoz, mert célja a teljes bőrpolás s a teljes bőrpolás a drága egészséget hozza magával.

Daczára napi használat mellett olcsó, sokkal olcsóbb mint a drága hasztalan kosmetika.

Zuck-^{er}-szappan

kis csomagolásban
1 kor.

nagy csomagolásban
(ajándék) 2.50 kor.

Zuck-^{er}-krém

közönséges tubusban
1.25 kor.

nagy tubusban
2.50 kor.

Egyedüli gyárosok:

L. ZUCKER & Co., BERLIN W. 57

Valódi kapható Gyulafehérvárt:

Frölich Gyula gyógyszerárában.

Steckenpferd-

Liliomtejszappan.

Legenyhébb bőri puhító szappan, úgyszintén szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

Globin
a legjobb crème cipők

tartós fényesítésére
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megóvjja.
Mindenhol kapható.

A mindkét nemű tanuló ifjúság figyelmébe ajánljuk a

„Gyulafehérvári Kalauz”

czimű minden irányban tájékoztató füzetet. Gyulafehérvár szép multjának részletes leírásán kívül ismerteti a füzet a város jelenkori állapotát, elvezeti a tanulót a szükséges tudni és látni valókhöz, oktatja, tanítja, ismereteit bőviti, megmagyarázza a hasznos tudnivalókat sorrendben, ahogy azt egy értelmes vezető szokta tenni. A mely tanuló átolvasta a Gyulafehérvári Kalauz-t, az már többet tud Gyulafehérvárról, mint a mennyit fog tudni az iskolában hallottakból, mert a Kalauz sok oly részletet említ, mit az iskola elhallgat.

Kapható Papp György főtéri üzletében Gyulafehérvárt. Ára 50 fillér.

forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta
anyagára.

NAGYENYED-re
Alsófehérmegyei
Gyümölcsfacsémek
Sétányfák, Diszcserek, Tülevétek, Kerítésnöve-
nyek, Bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok. (l. ssina
áru)
európai és amerikai sima és gyökerez vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

ROPS

biztonsági
gyorsfőző.

Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul elalszik. — Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikket
árusító üzletekben. — Ha valahol nem kapható, szí-
veskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társaság
Budapest, V., Külső-Váci-út 74/26.

Helybeli el-
árusító: **DAHINTEN VIKTOR.**

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta leg-
jobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszónál és
meghűlésénél.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásár-
láskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget
fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter
cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üve-
gekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden
gyógyszertárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany proszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

**A t. hölgyközönség
szíves figyelmébe!**

Országszerte feltűnést keltenek áruk és ízük
tekintetében

Weiner Mátyás

Budapest, VI., Andrassy-út 3. sz.
divatruházának gyapjú, szövet és mosóáru újdonságai.

Raktárra érkeztek:

Homespun, setland, diagonal, seviot, noppe, otto-
mán, kotelain, kamgarn és rips gyapjúkelmé-
újdonságok métere 48 kr.-tól 4.50 kr.-ig.

Bluz- és pongyolakelmék, bársonyok 65 kr.-tól felj.

Óriási választékban angol flanellek, teniszkelmek,
nyomott és szövöttbarketek métere 19 krajczártól
75 krajczárig.

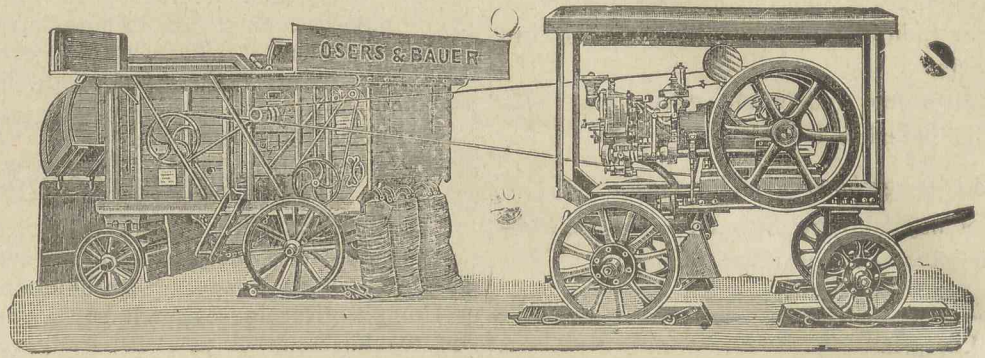
Csipe-, szövet-újdonságok, légimzések, szin-
házi kendők és fátolok stb. stb.

Mintákat vidékre kívánatra készséggel küld.
20 koronán felüli megrendeléseket bérmentve szállít.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81—83/a.

Magyarországi fióktelep: **BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18.**

Benzin-lokomobilok

Benzinmotorok, Szivógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Uzemköltség
óra-lóerőnkint 2—3 fillér. Több száz telep
üzemben. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költ-
ségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schloszer János és társai
Szászvesszős 8 HP. cséplőszerelvénnyel, Papp János Iháros-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál
Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos Pásztó 75 HP. szivógáz telep, Stenger
Vilmos malomtulajdonos Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajdonos Mocs,
Kolozsmege HP. 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK és HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Békkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferencziek-tere 1. sz. (A királyi berpalotában.)

Ezen szövetség az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek
felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű, modern lakberendezések.

Jutányos árak!

Szavatosság az árú minőségéért!

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú buda-
pesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

PAPP GYÖRGY

KÖNYVNYOMDÁJA

— mint legnagyobb

nyomdavidálat egész

Alsófehérmegyeiben —

a legjutányosabb ár-
ban vállal és készít

mindennemű nyomtat-
ványokat.

Elismert legjobb ízlés.

Teljes hibátlanág.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszerház Budapest, VI., Váci-körút 17.

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Bodnár István, Frölich Gyula, Vlád Miklós gyógyszerházakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kovács József gyógyszerházakban.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.